

Landstingsstyrelsen

Motion – Vegetarisk veckodag

Inledning

I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Inga Jonasson, Vänsterpartiet

att en vegetarisk dag i veckan införs i alla Landstingets verksamheter där mat serveras.

Beredning

Motionen har remitterats till allmänpolitiska utskottet för yttrande.

Livsmedel och livsmedelsproduktion utgör en betydande påverkan på klimatet. Kött är det livsmedel som har störst påverkan på miljö och klimat. Idag äter svenskarna 20 procent mer än för tio år sedan. Därför kan det få stor effekt om man minskar på köttportionerna eller byter ut en eller par rätter av nöt, lamm, gris eller kyckling i veckan mot vegetariska alternativ. Samtidigt är nötkreatur och får som betar ute, i naturmarker, viktigt för att bevara ett varierat odlingslandskap och öppna marker.

Det finnas flera olika skäl att välja vegetarisk mat. En del har etiska skäl och andra tänker på hälsa och miljö. Allt fler väljer att då och då äta en vegetarisk måltid som omväxling. En vegetarisk kost har många fördelar då den ofta innehåller mer grönsaker och mindre mättat fett än vanlig kost. I vegetarisk mat ingår liksom i vanlig hälsosam mat mycket frukt och bär, rotfrukter och grönsaker men man bör också vara medveten om att portionerna behöver ofta vara större, eftersom vegetarisk mat inte brukar vara lika energirik som vanlig mat.

Studier som jämfört sjukdomar och dödlighet visar att vegetarisk mat verkar ge ett skydd mot hjärt- och kärlsjukdom och vissa former av cancer. Det är dock inte helt enkelt att dra dessa slutsatser, eftersom man i flera undersökningar inte tagit hänsyn till andra livsstilsfaktorer som till exempel rökning, alkoholintag och fysisk aktivitet.

Det finns flera sätt för offentliga organisationer bidra till att minska köttkonsumtionen till fördel för vegetariska livsmedel. Naturligtvis bör vegetariska alternativ och måltider göras så attraktiva som möjligt.

En undersökning från Naturskyddsföreningen visade att tre gånger så många lunchgäster skulle välja en vegetarisk rätt om den presenteras högst på menyn och på ett aptitretande sätt, jämfört med om den presenteras sist och enbart som ”ett alternativ” till övriga rätter.

En variant till helt vegetariska rätter är att öka andelen alternativa livsmedel i traditionellt kött eller fiskrätter. Demitariska alternativ är måltider med halverad kött- eller fiskmängd jämfört med dagens proportioner.

Utskottet anser att olika satsningar för att få fler att självmant välja vegetariska alternativ och öka andelen grönsaker i kött- och fiskrätter är att föredra framför införandet av vegetarisk veckodag. Utskottet anser att detta är en bättre och mer hållbar lösning för att minska klimatpåverkan från landstingets livsmedel än införandet av vegetarisk veckodag. I arbetet med landstingets miljöprogram bör insatser inom detta område ingå, liksom fortsatta satsningar på ökad andel ekologiska livsmedel.

Valfrihet, näringsbehov liksom att vegetarisk mat alltid ska vara ett fullgott alternativ, varje dag är viktigt. Utskottet önskar att även ineliggande patienter ges möjlighet till att välja mellan olika rätter och att detta även innefattar vegetariska måltider.

Förslag till beslut

Med anledning av detta föreslår allmänpolitiska utskottet landstingsfullmäktige besluta

att avslå motionen.

ALLMÄNPOLITISKA UTSKOTTET

Tommy Bernevång-Forsberg
Ordförande

Charlotte Jerkelund
Sekreterare

MOTION

2011 05 31

Landstingsfullmäktige i Jönköpings län

Inför en vegetarisk veckodag i Landstinget.

Landstinget skall stå för värden som god hälsa och ansvarstagande för vår livsmiljö. Landstinget i Jönköpings län vill bli ett föredöme när det gäller miljöfrågor. Att införa en vegetarisk dag i Landstinget är ett konkret förslag som skulle vara bra för miljön, medborgarna och dessutom tjäna som ett gott föredöme för annan offentlig verksamhet. FN,s livsmedels- och jordbruksorganisation fastslår att djurhållningen står för 18 procent av världens växthusgasutsläpp. Det innebär att köttätandet påverkar klimatet mer än alla världens transporter. Förutom klimatpåverkan så har köttproduktion andra negativa miljökonsekvenser som övergödning och bottendöd i havet. Också den moderna fiskindustrin skapar stora miljöproblem. Utsläpp och annan klimatpåverkan är upp till tio gånger större om det ligger fisk eller kött på tallriken jämfört med ett vegetariskt alternativ som pasta eller pannkaka. En vegetarisk dag är ett viktigt steg mot en miljömässigt mer hållbar och hälsosam livsstil. Givetvis skall de personer som av hälsoskäl behöver en diet med där kött eller fisk ingår undantas. Vegetariska dagar har införts på flera håll i världen och i landet, låt oss göra ett positivt val för miljön och hälsan även i Landstinget i Jönköpings län.

Därför yrkar jag

att en vegetarisk dag i veckan införs i alla Landstingets verksamheter där mat serveras.

Inga Jonasson, gruppledare

Vänsterpartiet

Allmänpolitiska utskottet

Tid: 2012-02-21 10:00-12:35

Plats: Landstingets kansli, sal A

§1 *Motion - Inför en vegetarisk veckodag i Landstinget*
LK11- I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Inga Jonasson
0322 vänsterpartiet

- att en vegetarisk dag i veckan införs i alla Landstingets verksamheter där mat serveras.

Motionen har remitterats till allmänpolitiska utskottet för yttrande.

Vid utskottets sammanträde i december 2011 medverkade Åsa Larsson, miljösamordnare Värnamo sjukvårdsområde med särskilt ansvar för livsmedel och Jennie Ferm, kostchef Värnamo sjukhusområde och informerade bland annat om arbetet för att öka användning av ekologiska livsmedel, valfrihet och möjligheten att öka andelen vegetabilier i kött- och fiskrätter.

Efter beredning av planeringsgruppen finns ett förslag till yttrande. Majoritetsgruppen i utskottet yrkar att ett tillägg görs till förslaget yttrande med två stycken angående vegetarisk mat och hälsa, vilket bifalls av utskottet.

Mikael Ekvall (V) yrkar bifall till motionen samt bifall till de tillägg som gjorts vid sammanträdet.

Beslut:

Ordföranden ställer planeringsgruppens förslag till yttrande med tillägg mot yrkande om bifall till motionen under omröstning och finner att utskottet beslutar

- att bifalla planeringsgruppens förslag med de tillägg som gjorts vid sammanträdet och att motionen avslås.

Allmänpolitiska utskottet

Tid: 2012-02-21 10:00-12:35

Vid protokollet

Charlotte Jerkelund

Justeras

Tommy Bernevång Kerstin Klasson
Forsberg

Rätt utdraget,
Intygar

Charlotte Jerkelund

Planeringsdelegationen §§ 62-96

Tid: 2012-05-29, kl 09:00-14:05

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 71 *Motion – Vegetarisk veckodag*

Dnr I en motion till landstingsfullmäktige föreslår Inga Jonasson,
LK11- Vänsterpartiet:
0322

att en vegetarisk veckodag införs i alla Landstingets verksamheter där mat serveras.

Allmänpolitiska utskottet har avgivit yttrande och föreslår att motionen avslås.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att motionen avslås.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullbergh

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,
Intygar

Lena Sandqvist